

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 13. januar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. januara 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE IZJAVE ZIBE
AVDIĆ**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po Zahtjevu za prihvatanje izvještaja: izjava Zibe Avdić, koji je optuženi podnio 7. decembra 2010. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi sljedeću odluku po njemu.

I. Kontekst i argumentacija

1. Dana 5. marta 2010. godine, Pretresno vijeće je izdalo "Odluku po četvrtom zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92bis za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* – svjedoci o opsadi Sarajeva" (dalje u tekstu: Odluka po četvrtom zahtjevu), u kojoj je provizorno prihvatilo, između ostalog, pismenu izjavu Zibe Avdić (dalje u tekstu: svjedokinja), pod uslovom da tužilaštvo pribavi potrebne deklaracije u skladu s pravilom 92bis(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Dana 9. jula 2010. godine, Pretresno vijeće izdalo je "Odluku po zahtjevu tužilaštva da se formalno prihvate izjave svjedoka za Sarajevo, ovjerene na osnovu pravila 92bis", u kojoj je iznijelo da se uvjerilo da je pismenu izjavu svjedokinje ovjerio predsjedavajući službenik kojeg je imenovao Sekretarijat Međunarodnog suda na osnovu pravila 92bis(B) Pravilnika, i zatražilo da Sekretarijat evidentira da je izjava uvrštena u spis.²

2. Optuženi u Zahtjevu traži da Vijeće prihvati u dokaze jednu službenu bilješku, koju je navodno zabilježila sarajevska policija 2000. godine, a čiji je prijevod na engleski jezik priložen Zahtjevu kao Dodatak A, bez podataka o njenom autoru.³ Optuženi tvrdi da mu je ovaj dokument tužilaštvo objelodanilo 30. novembra 2010. godine, nakon što je izvijestilo da je ispunilo sve obaveze objelodanjivanja u skladu s pravilom 66(A)(ii), i da se zbog tog kasnog objelodanjivanja sadržaj ovog dokumenta nije mogao razmotriti u vrijeme kad je Vijeće razmatralo prihvatanje svjedokinjinog svjedočenja na osnovu

¹ Odluka po četvrtom zahtjevu, 5. mart 2010. godine, par. 77(C)(v).

² Odluka po zahtjevu tužilaštva da se formalno prihvate izjave svjedoka za Sarajevo, ovjerene na osnovu pravila 92bis, 9. jul 2010. godine, par. 10(1).

³ Zahtjev, par. 1, 7.

pravila 92bis.⁴ On tvrdi da informacije sadržane u službenoj bilješci pokazuju da je Abdulah Fetahović, koji je poginuo zajedno sa suprugom svjedokinje od granate koja je pala pred svjedokinjinu kuću, došao s odbrambenih položaja vatrogasne jedinice 5459 Armije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH), i tvrdi da je "ova nova informacija relevantna zato što je ubiti borca zakonito u bilo koje vrijeme".⁵ Prema riječima optuženog, "vjerodostojnost dokumenta je neupitna".⁶

3. Ako Vijeće ne prihvati službenu bilješku, optuženi traži da ponovno razmotri svoju odluku o prihvatanju izjave svjedoka na osnovu pravila 92bis.⁷ On izjavljuje da je neophodno da se odobri bilo koje od zatraženih pravnih sredstava kako bi se popravila šteta koju je nanijelo tužilaštvo svojim kršenjem obaveza objelodanjivanja na osnovu pravila 66/A)(ii).⁸

4. Tužilaštvo je 15. decembra 2010. godine dostavilo "Odgovor tužilaštva na 'Zahtjev za prihvatanje izvještaja: izjava Zibe Avdić'" (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se protivi zahtjevima optuženog.⁹ Tužilaštvo tvrdi da službena bilješka "ne sadrži dovoljno pokazatelja pouzdanosti da bi bila od dokazne vrijednosti za pitanje koje je identifikovao optuženi i da bi bila usvojena bez posredstva svjedoka na osnovu pravila 89(C)".¹⁰ Tužilaštvo napominje da se u bilješci pominje osmrtnica za "Abdulaha" koju je izdala komanda vatrogasne jedinice ABiH, no osmrtnica nije priložena, dok se u osmrtnicama za Abdulaha Fetahovića i Muhameda Avdića koje su tužilaštvu dostavile bosanske vlasti zajedno s bilješkom ne pominje ABiH.¹¹ Osim toga, bilješka predstavlja rezime istražitelja koji "ne sadrži informacije o okolnostima pod kojima je razgovor o kojem je riječ obavljen i zabilježen, ni o tome kako je izjava sastavljena", i sadrži "navode iz druge ruke, koji se pripisuju i Mesdamesu Fehatoviću [sic] i Avdiću".¹²

⁴ Zahtjev, par. 6.

⁵ Zahtjev, par. 4-5.

⁶ Zahtjev, par. 7.

⁷ Zahtjev, par. 8.

⁸ Zahtjev, par. 9.

⁹ Odgovor, par. 1.

¹⁰ Odgovor, par. 3.

¹¹ Odgovor, par. 2, fusnota 6.

¹² Odgovor, par. 4.

Tužilaštvo stoga zaključuje da je izvještaj "neprecizan s obzirom na izvor informacija".¹³ Najzad, tužilaštvo tvrdi da se službena bilješka ne može smatrati pouzdanom jer ne sadrži potpise ispitanika i ništa u njoj ne upućuje na to da su je ispitanici pregledali.¹⁴

5. Što se tiče alternativnog zahtjeva optuženog za ponovno razmatranje Odluke po četvrtom zahtjevu, u onom dijelu u kojem se on odnosi na svjedokinju, tužilaštvo tvrdi da optuženi "nije pokazao da je u Odluci počinjena očita greška u zaključivanju ni da je ponovno razmatranje neophodno kako bi se spriječila nepravda".¹⁵ Prema riječima tužilaštva, materijal koji je dostavio optuženi u Zahtjevu "neuvjerljivo je povezan" sa svjedokinjom i u ovom trenutku je "upitno da li [svjedokinja] raspolaže bitnim informacijama sadržanim u [bilješci]".¹⁶ Na osnovu toga tužilaštvo zaključuje da "optuženi nije naveo razlog zbog kojeg svjedokinja treba biti unakrsno ispitana u vezi s njezinim iskazom koji je uvršten u spis".¹⁷

II. Mjerodavno pravo

6. Dokaz može biti prihvaćen bez posredstva svjedoka ako su ispunjeni uslovi iz pravila 89(C); to jest, Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.¹⁸ Po pravilu, da bi dokument čije je uvrštavanje predloženo imao dokaznu vrijednost, on mora da bude dovoljno pouzdan i relevantan kad je riječ o pitanjima iz datog predmeta.¹⁹ Kada su odredbe ovog pravila ispunjene, Vijeće ima

¹³ Odgovor, par. 4.

¹⁴ Odgovor, par. 4.

¹⁵ Odgovor, par. 6.

¹⁶ Odgovor, par. 7.

¹⁷ Odgovor, par. 7.

¹⁸ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. godine (dalje u tekstu: Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka), par. 5.

¹⁹ *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka i prekoračenje propisanog broja reči i drugi zahtev za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 7. decembar 2009. godine, par. 4, gdje se poziva na *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR.73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), 7. jun 2002. godine, par. 35.

diskreciono pravo u pogledu prihvatanja dokaza, između ostalog na osnovu pravila 89(D).²⁰

7. Pretresno vijeće podsjeća da je u svom Nalogu u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, izdatom 8. oktobra 2009. godine, konkretno navelo da "[s]trana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta".²¹ Vijeće osim toga ističe da će "[s]trane u postupku [...] podnošenje podnesaka bez posredstva svjedoka svesti na najmanju moguću mjeru".²²

8. U pogledu alternativnog zahtjeva optuženog da Pretresno vijeće ponovno razmotri svoju odluku o prihvatanju izjave svjedoka na osnovu pravila 92bis, Žalbena vijeće je izjavilo da "veća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete inderlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".²³ Strana koja podnosi zahtjev je dužna uvjeriti Vijeće da postoji očigledna greška u zaključivanju, odnosno da naročite okolnosti opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.²⁴

²⁰ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 5, gdje se poziva na *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumentarnih dokaza, 10. oktobar 2006. godine, par. 11; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka o prihvatanju dokaznih predmeta, 13. juli 2006. godine, str. 5; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Odluka o prihvatanju dokumenata, 28. juli 2004. godine.

²¹ Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009. godine (dalje u tekstu: Nalog o proceduri), Dodatak A, Dio VII, par. R.

²² Nalog o proceduri, Dodatak A, Dio VII, par. R.

²³ Odluka po zahtjevima optuženog za ponovno razmatranje odluka o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 14. jun 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka o formalnom primanju na znanje), par. 12; gdje se poziva na *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., 6. april 2006. godine, par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005. godine, par. 203-204.); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, *Decision on Defence "Requête de l'Appelant en Reconsidération de la Décision du 4 avril 2006 en Raison d'une Erreur Matérielle"* /Odluka po zahtjevu žalioaca da se odluka od 4. aprila 2006. godine ponovno razmotri zbog materijalne greške, koji je podnijela odbrana/, 14. juni 2006. godine, par. 2.

²⁴ Odluka o formalnom primanju na znanje, par. 12, gdje se poziva na *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004. godine, str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i

III. Diskusija

9. Službena bilješka objelodanjena je optuženom u skladu s pravilom 66(A)(ii) znatno nakon isticanja roka za objelodanjivanje takvog materijala. Vijeće je u nekoliko svojih prijašnjih odluka izrazilo zabrinutost zbog propusta tužilaštva da se pridržava svojih obaveza objelodanjivanja, između ostalog i u pogledu prijašnjih izjava svjedoka koji svjedoče na osnovu pravila 92bis.²⁵ Međutim, mada se čini da je bilješka koja je predložena za usvajanje relevantna za optužbe u Optužnici u vezi sa Sarajevom, i, naročito, navode u Prilogu G.2, Vijeće se nije uvjerilo u dokaznu vrijednost s obzirom na njenu formu i sadržaj. U njoj sadržani podatak, a koji je od interesa za optuženog, je bilješka koju je autor zapisao po završetku razgovora sa svjedokinjom i Mejrom Fetahović, da su mu one predočile osmrtnice svojih supruga, koje bi trebale biti priložene službenoj bilješci. Što se tiče Abdulaha Fetahovića, navedeno je da je osmrtnicu izdala ABiH, jer se u trenutku svoje smrti vraćao s odbrambenih položaja te jedinice. Međutim, engleskom prijevodu koji je dostavio optuženi nije priložena nijedna osmrtnica i nisu identificirani ni ime ni funkcija autora bilješke. U stvari, na samom dokumentu nije niti navedeno da predstavlja bilješku razgovora koji je obavila policija. Tužilaštvo je dostavilo kopije osmrtnica na bosanskom/hrvatskom/srpskom za oba muškarca koje je primilo kada i službenu bilješku i navelo da nijednu nije izdala ABiH i ni u jednoj se ne pominje ABiH. Budući da je kvaliteta kopija loša i da nema prijevoda na engleski, Vijeće ne može ocijeniti da li je to tačno. U izjavi nema podataka ni o tome da su je svjedokinja i gđa Fetahović pregledale, a nema ni njihovih potpisa. Osim toga, što se tiče navodne izjave Mejre Fetahović, ovo Vijeće, prema svojoj ustaljenoj praksi, ne prihvata izjave treće osobe ako nije potvrđena istinitost sadržaja.

Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009. godine, str. 2; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi s ponovnim razmatranjem u predmetu *Prlić*, 26. mart 2009., str. 2-3.

²⁵ Odluka po zahtjevima optuženog broj 18-21 u vezi s kršenjem objelodanjivanja, 2. novembar 2010. godine, par. 35-38; Odluka po Dvadeset drugom, Dvadeset četvrtom i Dvadeset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem objelodanjivanja, 11. novembar 2010. godine, par. 42-43.

10. Vijeće se nije uvjerilo ni u to da postoji valjan osnov za ponovno razmatranje njegove prijašnje odluke o prihvatanju svjedokinjinog iskaza na osnovu pravila 92*bis*. Vijeće ponavlja da je strana koja traži ponovno razmatranje neke odluke obavezna da pokaže da je počinjena očita greška u zaključivanju ili da postoje posebne okolnosti koje zahtijevaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda. Optuženi u Zahtjevu ne iznosi nijedan argument koji bi zadovoljio ijedan od ovih kriterija, osim što izjavljuje da je ponovno razmatranje neophodno kako bi se ispravila šteta koju je tužilaštvo nanijelo kršenjem svojih obaveza objelodanjivanja na osnovu pravila 66(A)(ii). Međutim, Vijeće se nije uvjerilo da je ponovno razmatranje njegove odluke o prihvatanju iskaza svjedoka na osnovu pravila 92*bis* neophodno kako bi se spriječila nepravda, uprkos tome što je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja. Optuženi će imati priliku da dokaze o tome da je Abdulah Fetahović bio borac u trenutku svoje pogibije iznese prilikom izvođenja svojih dokaza odbrane posredstvom svjedoka, kao što je gđa Fetahović, ili izvođenjem dokumentarnih dokaza koji su dovoljno pouzdani i imaju dokaznu vrijednost. Osim toga, iz službene bilješke nije jasno da li je svjedokinja u poziciji da kompetentno svjedoči o osmrtnici za Abdulaha Fetahovića i njegovom statusu civila, odnosno borca, u trenutku njegove smrti, što bi opravdalo unakrsno ispitivanje svjedokinje od strane optuženog.

IV. Dispozitiv

11. Iz tih razloga, na osnovu pravila 54 i 89 Pravilnika, Vijeće ovim **ODBACUJE** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 13. januara 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]